

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

школи І-ІІІ ступенів № 270

Деснянського району міста Києва

_____ Коломієць П.П.

21 червня 2018 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
школи І-ІІІ ступенів № 270
Деснянського району
міста Києва
на 2018-2019 навчальний рік

2-4 класи

Погоджено
на засіданні
педагогічної ради
(протокол № 12
від 20 червня 2018 року)

Пояснювальна записка

Освітня програма школи I-III ступенів № 270 Деснянського району міста Києва для I ступеня (початкова освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти».

Всього в школі 22 класи, в них 618 учнів.

Освітня програма початкової освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, які натеper подані в рамках навчальних планів;

очікувані результати навчання учнів, подані в рамках навчальних програм; пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 2-4-х класів закладів загальної середньої освіти складає 2695 годин/навчальний рік: для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік, для 3-х класів – 910 годин/навчальний рік, для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу загальної середньої освіти I ступеня.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани початкової школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Відповідно до мови навчання у системі загальної середньої освіти школа обрала варіант навчального плану початкової школи з українською мовою навчання.

Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття, консультації.

На основі навчальних планів закладом освіти складено на 2018-2019 навчальний рік робочий навчальний план з конкретизацією варіативної складової, враховуючи особливості регіону та індивідуальні освітні потреби учнів. Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і

варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з відповідних бюджетів.

У початковій школі може здійснюватися поділ класів на групи при вивченні окремих предметів відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

Згідно з рішеннями місцевих органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування класи можуть ділитися на групи і при меншій наповнюваності від нормативної, а також при вивченні інших предметів за рахунок зекономлених бюджетних асигнувань та залучення додаткових коштів.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 2-4 класах – 40 хвилин.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний час, передбачений на варіативну складову, використаний на підсилення предметів інваріантної складової, у такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно, розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу освіти чи його заступником, вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години; на проведення курсів за вибором та групових занять.

Варіативна складова навчального плану закладу освіти визначена закладом загальної середньої освіти самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальних планах закладу освіти.

Варіативність змісту початкової освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій.

Для недопущення перевантаження учнів необхідно враховувати їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). Так, у закладі загальної середньої освіти за рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу уточнюються та розширюються у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності;

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;

якість проведення навчальних занять;

моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

оновлення методичної бази освітньої діяльності;

контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма закладу початкової освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Освітня програма закладу початкової освіти, сформована на основі Типової освітньої програми, не потребує окремого затвердження центральним органом забезпечення якості освіти. Її схвалює педагогічна рада закладу освіти та затверджує його директор.

Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті закладу освіти.

На основі освітньої програми складено та затверджено навчальний план закладу освіти, що конкретизує організацію освітнього процесу.

№ додатку робочого навчального плану	Класи	Примітка	Типовий навчальний план
№ 1	2А,Б,В	з 5-денним режимом занять, з українською мовою навчання	Типові навчальні плани початкової школи, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року № 407 (таблиця 1)
№ 2	3А,Б 4А,Б	з 5-денним режимом занять, з українською мовою навчання	Типові навчальні плани початкової школи, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року № 407 (таблиця 1)

Повноцінність загальної середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових робочого навчального плану школи. Інваріантна складова робочого навчального плану сформована на державному рівні і забезпечує реалізацію змісту шкільної освіти на рівні Державного стандарту.

**Інформація
про реалізацію варіативної складової навчального плану,
порядок вивчення окремих предметів,
особливості організації навчального процесу**

Враховуючи індивідуальні освітні потреби учнів, рішенням педагогічної ради (протокол від 20.06.2018 року № 12) конкретизовано варіативну складову робочого плану, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття. Індивідуальні та групові заняття проводяться після основних занять з обов'язковою перервою за окремим розкладом.

За рахунок годин варіативної складової заплановано:

- збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової:

Клас	Предмет	Кількість годин
2а,б,в	українська мова	на 1 год
4 а,б	українська мова	на 1 год

- передбачено години на:

✓ курси за вибором:

Клас	Предмет	Кількість годин	Програма
2а,б,в 3а,б	Християнська етика в українській культурі	1	Програма курсу «Християнська етика в українській культурі», рекомендована Міністерством освіти і науки України, лист № 1/11-4033 від 20.06.2007р. (Автори: Ігумен Лонгин (Чернуха), Белкіна Е.В.; керівник проекту В.С.Журавський)

✓ групові заняття:

Класи	Предмет	Кількість годин
3 а, б	українська мова	1 год
4 а, б	математика	1 год

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлено відповідно до вимог Закону України «Про загальну середню освіту» та Державних санітарних правил і норм влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу ДСанПіН 5.5.2.008-01.

Години фізичної культури в 1 – 11 класах не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюється відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту».

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517 (зі змінами).

Порядок вивчення окремих предметів

Предмет «Українська мова» у 3-х класах вивчається з таким поділом годин: українська мова у I семестрі – 4 години, літературне читання – 3 години, у II семестрі українська мова – 3 години, літературне читання – 4 години.

З метою сприяння духовно-морального розвитку дітей в 2-А,Б,В та 3-А,Б класах вивчається курс за вибором «Християнська етика в українській культурі».

Освітня галузь "Мови і літератури" з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальних планах реалізується через окремі предмети "Українська мова (мова і читання)", "Іноземна (англійська) мова" (2 класи), "Іноземна (англійська, німецька) мова" (3-4 класи).

Освітні галузі "Математика", "Природознавство" реалізуються через однойменні окремі предмети, відповідно, - "Математика", "Природознавство".

Освітня галузь "Суспільствознавство" реалізується предметом "Я у світі".

Освітня галузь "Здоров'я і фізична культура" реалізується окремими предметами "Основи здоров'я" та "Фізична культура".

Освітня галузь "Технології" реалізується через окремі предмети "Трудове навчання" та "Інформатика".

Освітня галузь "Мистецтво" реалізується окремими предметами "Образотворче мистецтво" і "Музичне мистецтво".

Структура навчального року

Структура навчального року затверджується наказом директора школи, погоджується в Управлінні освіти Деснянської районної в місті Києві державної адміністрації за рекомендаціями, наданими Департаментом освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

Режим роботи

Режим роботи навчального закладу визначається на основі нормативно-правових актів та за погодженням з територіальними установами державної санітарно-епідеміологічної служби.

Заняття розпочинаються о 08 год 30 хв. Тривалість уроків у 2 - 4-х класах – 40 хв.

Тривалість уроків у II - IV класах

Урок	Час	Перерва
1	8.30-9.10	15
2	9.25-10.05	20
3	10.25-11.05	25
4	11.30-12.10	15
5	12.25-13.05	15

Режим роботи груп продовженого дня

Робота груп продовженого дня організована відповідно до чинного Положення про групу продовженого дня загальноосвітнього навчального закладу (постанова Кабінету Міністрів України від 05.10.2009 року № 1121).

У групах продовженого дня прогулянка для школярів становить не менше, ніж 1,5 години протягом дня.

Самопідготовка учнів розпочинається з 16.00. Тривалість самопідготовки визначається класом навчання відповідно до Державних санітарних правил і норм влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу ДСанПіН 5.5.2.008-01.

Директор школи

П.П.Коломієць

Робочий навчальний план з українською мовою навчання для 2 класів

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		2а,б,в
Інваріантна складова		
Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)	Українська мова	7+1
	Іноземна мова (англійська мова)	2
Математика	Математика	4
Природознавство	Природознавство	2
Мистецтво	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	3
Усього		20+ 1
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		
<i>Курси за вибором</i> Християнська етика в українській культурі		1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		22
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		25

Директор школи

П.П.Коломієць

Робочий навчальний план з українською мовою навчання для 3-4 класів

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		3а,б	4а,б
Інваріантна складова			
Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)	Українська мова	7	7+1
	Іноземна мова (англійська, німецька)	2	2
Математика	Математика	4	4
Природознавство	Природознавство	2	2
Суспільствознавство	Я у світі	1	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Усього		21	21+1
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять			
Курси за вибором Християнська етика в українській культурі		1	-
Групові заняття	українська мова	1	-
	математика	-	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		26	26

Директор школи

П.П.Коломієць